

Posudek na diplomovou práci Manuely Hrajnohová, Obraz Mariánských Lázní s okolím v 19. a v první polovině 20. století na starých mapách a v regionálních průvodcích, 222 s., 56 obr., Filozofická fakulta UK, Katedra archivnictví a pomocných věd historických

Ve své diplomové práci se Manuela Hrajnohová zabývala obrazem mikroregionu Mariánských Lázní a okolí v 19. a počátkem 20. století. Jako hlavní pramen zvolila dobové turistické průvodce, které podrobila systematické analýze. Na jejím základě charakterizovala hlavní proměny mikroregionu ve zkoumaném období a hodnotila turistické průvodce jako pramen regionálních dějin a vlastivědy. V rámci tématu rovněž sledovala každodennost lázeňského života v daném období a vývoj turismu v dané oblasti.

Jako vedoucí diplomové práce musím úvodem konstatovat, že zadání práce bylo zpracováno 23. listopadu roku 2008. Následovaly konzultace s diplomantkou, týkající se výběru pramenů a koncepce práce, které byly velmi nepravidelné navzdory průběžnému upomínání ze strany vedoucí práce. Po delší odmlce se poslední konzultace konala v listopadu roku 2010 a byla stále zaměřena na sběr pramenů a literatury s tím, že diplomantka v dohledné době zašle k přehlednutí kapitulu o pramenech a literatuře. 29. srpna 2011 diplomantka zaslala hotovou práci s tím, že již ji podala k obhajobě. Tento postup považuji za neseriózní, pokračování diplomové práce jsem nemohla sledovat ani hotové kapitoly průběžně projednávat. Spolupráce vedoucí diplomové práce a diplomantky tak byla výrazně narušena a celkovému zpracování diplomové práce tato situace jistě neprospěla.

K obsahu a pojetí práce samotné: Úvodní kapitola je spíše programem práce, kterou si autorka Manuela Hrajnohová vytyčila nežli samostatným, jasně formulovaným úvodem. Z kapitoly o pramenech a literatuře je zřejmé, že autorka shromáždila, prostudovala a posléze analyzovala množství písemných, obrazových i kartografických pramenů ke zvolené tematice, stejně tak prošla řadu titulů odborné literatury. Dokladem je i seznam použitých pramenů a literatury, kde postrádám v případě archivních pramenů konkrétní signatury fondů nebo sbírek, pokud existují. Metodika práce popsána není. Teoretická kapitola uvádí do problematiky regionů a regionálních dějin. Za tuto kapitolu bych zařadila část o cestování do lázní jako specifiky lázeňského cestovního ruchu, která je rovněž partií spíše teoretickou a v rukopisu je zařazena teprve za dějinami města Mariánské Lázně. Časově strukturované dějiny města Mariánských Lázní a blízkého okolí od středověku do současnosti se v některých případech blíží kapitolám 3.3, 6.1 nebo 6.2.

Výsledkem práce je jednak obraz Mariánskolázeňska a jeho krajinné proměny v určitých typech historických pramenů, jednak hodnocení historických průvodců jako

specifického historického pramene, který se určitým způsobem formoval a proměňoval. Před samotným závěrem bych přivítala souhrnnou strukturalizaci průvodců a jejich vývoj z hlediska koncepce, obsahu a formy, např. v přehledné tabulce s citacemi příkladů.

Z hlediska koncepčního i stylistického se domnívám, že na diplomové práci Manuely Hrajnohové je zřetelný nedostatek času k doladění rukopis - o řazení některých kapitol, možnosti kladení dalších otázek k řešení tématu, běžné užívání první osoby množného čísla (bude nás zajímat, budeme sledovat...), které je vhodné spíše pro práci popularizační než odbornou apod. Stejně tak nevyvážené střídání přítomného a minulého času ve výkladu neodpovídá stylu vědeckých statí.

Diplomová práce Manuely Hrajnohové je velmi rozsáhlá, založená na studiu široké škály dosud málo využívaných pramenů k problematice regionálních dějin. Autorka prokázala, že historické průvodce jsou v kombinaci s dalšími prameny v regionálních dějinách nepominutelné. Rovněž shromáždila značné množství faktografických údajů k danému tématu, které lze využít v aplikovaném výzkumu při tvorbě popularizačních a osvětových publikací a v praxi při průvodcovské činnosti. V tom spočívá nesporný přínos práce. Přes úvodní konstatování o problematice spolupráci s vedoucí diplomové práce naplnila vytyčené cíle a předložila rukopis, který s určitými výhradami doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 6. září 2011

prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc.
Historický ústav AV ČR, v. v. i., Prosecká 76, 190 00 Praha 9